

Sygn. akt I KZ 17/21

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **J. C.**

skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 10 czerwca 2021 r.

zażalenia obrońcy skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego VIII Wydziału Karnego Odwoławczego

Sądu Okręgowego w B.

z dnia 13 kwietnia 2021 r., sygn. akt VIII Ka (...)

o odmowie przyjęcia kasacji

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. w zw. z art. 530 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zaskarżone zarządzenie uchylić a sprawę przekazać Prezesowi
Sądu Okręgowego w B. celem przyjęcia kasacji.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 13 kwietnia 2021 r. odmówiono przyjęcia kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego J.C. od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 21 stycznia 2021 r. Z uzasadnienia zarządzenia wynika, że powodem takiej decyzji było uznanie, iż kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy. Niedopuszczalność kasacji wywiedziono zaś z tego, że obrońca w złożonej skardze kasacyjnej nie podniósł uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., zaś podniesione zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k., sprowadzają się faktycznie do powtórzenia zarzutów stawianych w

apelacji. W dalszej części zarządzenia wskazano, że autor kasacji zmierza wyłącznie do poddania zaskarżonego orzeczenia sądu odwoławczego zwykłej kontroli instancyjnej, a w szczególności poddania ponownej weryfikacji prawidłowości dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, co jest zabiegiem niedopuszczalnym na gruncie obowiązujących przepisów.

Zarządzenie to zaskarżył obrońca J. C. zarzucając temu rozstrzygnięciu obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na odmowie przyjęcia kasacji, podczas gdy w złożonym nadzwyczajnym środku zaskarżenia obrona, zgodnie z treścią art. 523 § 1 k.p.k. powoływała się na zarzut rażącego naruszenia prawa, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, mianowicie art. 433 § 2 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., które ustanawiają obowiązek właściwego i pełnego rozpoznania podniesionych zarzutów na etapie postępowania odwoławczego, a następnie w sposób szczegółowy w uzasadnieniu kasacji odniosła się do poszczególnych błędów, co wskazuje, że zarzut kasacji spełniał wymogi, o których mowa w art. 523 § 1 k.p.k., natomiast argumentacja zawarta w zaskarżonym zarządzeniu wskazuje, iż kontrola międzyinstancyjna, która winna polegać na sprawdzeniu czy opis uchybienia zawartego w kasacji spełnia w sposób formalny wymogi tych przepisów przerodziła się w sprawdzanie trafności podniesionych zarzutów kasacyjnych, które to uprawnienia leżą w gestii i kompetencji Sądu Najwyższego, a nie prezesa sądu odwoławczego.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia, nakazanie przyjęcia skargi i podjęcia dalszych czynności zgodnie z treścią art. 530 § 1 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy skazanego jest zasadne. Słusznie zauważa skarżący, że wstępna kontrola warunków formalnych skargi kasacyjnej, do której upoważniony jest prezes sądu odwoławczego (art. 530 § 1 i 2 k.p.k.), nie może przerodzić się w sprawdzanie trafności (i jakości) podniesionych zarzutów kasacyjnych. Rzeczą prezesa sądu badającego warunki formalne wniesionej kasacji – **w odniesieniu do**

samej formuły i zawartości zarzutu kasacji (co w tej sprawie jest kwestionowane) – jest ustalenie, czy zarzut ten spełnia wymogi z art. 523 § 1 k.p.k. w zw. z art. 519 k.p.k. Jest oczywiste, że kontrola treści i formy zarzutu kasacji na korzyść skazanego musi opierać się również na ustaleniu spełnienia warunków z art. 523 § 2 i 4 k.p.k. O ile zatem w trybie tej kontroli prezes sądu odwoławczego (przewodniczący wydziału, upoważniony sędzia – art. 93 § 2 k.p.k.) ma pełne prawo do oceny, czy postawiony zarzut w kasacji, z uwagi na jego treść i uzasadnienie – nie zmierza w sposób oczywisty do obejścia przepisów ograniczających prawo do kasacji (np. zarzut obrazy prawa materialnego podniesiony w kasacji w istocie wprost wskazuje na błędy w ustaleniach faktycznych, czy kwestionowanie w formule takiego zarzutu wprost wymiaru kary – por. np. postanowienie SN z dnia 6 października 2011 r., III KZ 63/11, OSNKW 2011, z. 11, poz. 102), o tyle w tym trybie nie może dokonywać oceny merytorycznej treści zarzutu kasacji, jeśli zarzut ten oparty jest na formule rażącego naruszenia prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k., odwołanego do jakości i rzetelności kontroli odwoławczej co do zarzutów zawartych w apelacji; taki zaś zarzut postawiony został w kasacji. Tymczasem takiej niedopuszczalnej oceny na tym etapie postępowania dokonano w zaskarżonym zarządzeniu. Treść zarzutu kasacji oraz jego uzasadnienie wyraźnie dowodzi, że skarżący odwoływał się do przepisów dotyczących warunków kontroli odwoławczej i zarzucił sądowi odwoławczemu brak odniesienia się do niektórych argumentów apelacji. Ocena czy treść kasacji rzeczywiście skierowana jest – w takiej formule – wprost do ustaleń faktycznych musi być dokonana przez Sąd Najwyższy już w toku postępowania kasacyjnego, a takiej oceny treści zarzutu nie może dokonywać prezes sądu w trybie z art. 530 § 2 k.p.k. (por. J. Matras [w:] K. Dudka [red.], *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2020, s. 1187 i wskazane tam orzeczenia).

Uwzględniając zażalenie należało zaskarżone zarządzenie uchylić i sprawę przekazać prezesowi sądu odwoławczemu w celu przyjęcia wniesionej kasacji, albowiem innych braków kasacji nie stwierdzono. Dodać trzeba, że Sąd Najwyższy nie może wydać orzeczenia w formule reformatoryjnej albowiem czynność procesowa przyjęcia kasacji zastrzeżona jest tylko dla prezesa sądu drugiej

instancji (art. 530 § 1 k.p.k.) i wiążą się z nią także inne czynności administracyjne związane z doręczeniem jej odpisów pozostałym stronom, a następnie przesłaniu akt sprawy z wszystkimi niezbędnymi dokumentami (odpowiedź prokuratora na kasację). Byłoby dysfunkcjonalne, aby to Sąd Najwyższy decydował o przyjęciu kasacji na skutek wniesienia i uwzględnienia zażalenia na zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji, a następnie przekazywał swoją decyzję do prezesa sądu odwoławczego, aby ten dokonywał wymienionych w art. 530 § 1 k.p.k. czynności.

Z tych powodów orzeczono jak na wstępie.